

عنوان مقاله:

مطالعه عوامل تاثیرگذار بر مبانی بصری نقوش قالی های مصور در نقاشی های ایرانی (مطالعه موردی: آثار دوره های نادری، زند و قاجار)

محل انتشار:

مبانی نظری هنرهای تجسمی، دوره 3، شماره 1 (سال: 1397)

تعداد صفحات اصل مقاله: 16

نویسنده:

سمانه کاکاوند - استادیار گروه فرش، دانشکده هنرهای کاربردی، دانشگاه هنر تهران

خلاصه مقاله:

قالی های موجود در نقاشی ها، تفاوت هایی با قالی های موزه ای دارند؛ زیرا آن ها، تصویری بازنمایی شده از دست بافته هایی هستند که، از نقش کاربردی خود خارج شده اند و به عنوان یک متن هنری، قابلیت خوانش در یک بستر گفتگویی را پیدا کرده اند. در نقشه قالی های مصور، در نقاشی حاکمان و درباریان میانه قرن دوازدهم تا سیزدهم هجری قمری، تحولی بارز مشهود است. به نظر می رسد که، میان طراحی مبانی بصری به کار گرفته شده در نقوش قالی ها، و برخی آثار هنرهای صناعی در دوره های نادری، زند و قاجار، با خلیقات پادشاهان مذکور، ارتباط مستقیمی وجود داشته است. تحقیق در باره این موضوع، ضمن آن که، مطالعه ای اجتماعی را از طریق تحلیل آثار هنری محقق می کند، از آن رو اهمیت دارد که، به گسترش دانش تخصصی در حوزه های مغفول فرش نیز خواهد انجامید. به این ترتیب، توجه به فقر منابع پژوهشی در این حوزه، به ویژه در ادوار افشاری و زندی، تحلیل بصری نقوش قالی های موجود در نقاشی ها، می تواند بخشی از این نقصان را مرتفع سازد. به نظر می رسد، ابعاد گوناگون اجتماعی و فرهنگی دوره های افشار، زند و قاجار، در به کارگیری مبانی تجسمی و طراحی نقوش، از طریق انتخاب طرح قالی های مرتبط با نگاره های سه پادشاه شاخص ادوار نامبرده، بازتاب یافته است. از این رو، پژوهش در این مقاله، به روش تطبیقی، توصیفی-تحلیلی و با استفاده از رویکرد بازتاب برای تحلیل داده ها انجام شده است. جامعه آماری، نقاشی هایی با موضوع پیکره نگاری از سه پادشاه، از سه دوره تاریخی پیاپی افشار، زند و قاجار هستند که به صورت هدفمند انتخاب شده اند. مطالعه تطبیقی نقوش در پیکره نگاری سه پادشاه، این نتیجه را به دست داد که، ارتباط مستقیمی میان شخصیت و خلیقات شاهان و نوع چیدمان اجزای اثر، به ویژه نقوش قالی های نقاشی شده، وجود دارد.

کلمات کلیدی:

واژه های کلیدی: نقش مایه، قالی، افشار، زند، قاجار، بازتاب

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/863878>

